

DDD-0700

M. Com. I (External) Examination

April/May - 2016

Financial & Management Accounting : Paper - III

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના : (1)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	____
M. Com. I (External)	____
Name of the Subject :	____
Financial & Management Accounting : Paper - III	____
Subject Code No. : 0 7 0 0	____
Section No. (1, 2,.....): Nil	____
	Student's Signature

- (2) પ્રશ્ન 1 ફરજિયાત છે.
(3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.
(4) જરૂરી ગણતરી જવાબનો એક ભાગ ગણાશે.

૧ સૂચના મુજબ જવાબ આપો.

(અ) નીચેની માહિતી પરથી આકારણી વર્ષ ૨૦૧૫-૧૬ માટે મજરે મળવાપાત્ર ૫ કુલ ઘસારાની રકમ નક્કી કરો.

(૧) પ્લાન્ટ યંત્રોની તા. ૧-૦૪-૨૦૧૪ રોજની ઘસારા બાદ કિંમત (W.D.V)

રૂ. ૨,૫૦,૦૦૦

(૨) આકારણી વર્ષ ૨૦૧૪-૧૫માં ઉપરોક્ત પ્લાન્ટ-યંત્રો અંગે અસમાવિષ્ટ ઘસારો

રૂ. ૯,૦૦૦.

(૩) પ્લાન્ટ અને યંત્રો અંગે ઘસારાનો દર ૩૦%

(૪) તા. ૧-૧-૨૦૧૫નાં રોજ ખરીદેલ પ્લાન્ટ અને યંત્રોની પડતર કિંમત રૂ.

૧,૬૦,૦૦૦ (આ પ્લાન્ટ યંત્રો અંગે પણ ઘસારાનો દર ૩૦% છે.)

(બ) શ્રી ધનંજયે ૨૦૦૨-૦૩માં ઝવેરાત રૂ. ૬,૬૯,૦૦૦માં ખરીદ્યું. તથા ૭

૨૦૦૩-૦૪માં જમીન રૂ. ૪,૮૮,૦૦૦માં ખરીદી.

આ ઝવેરાત તા. ૦૧-૦૫-૨૦૧૪નાં રોજ રૂ. ૮,૦૦,૦૦૦માં વેચી ૧%

દલાલી ચૂકવી તા.૦૧-૦૬-૨૦૧૪નાં રોજ જમીન રૂ. ૩૦,૦૦,૦૦૦માં

વેચી. ૧% દલાલી ચૂકવી. તે દિવસે તેમની પાસે રહેઠાણનું એકમાત્ર મકાન

હતું.

તા. ૦૧-૦૭-૨૦૧૪નાં રોજ રહેઠાણનો ફ્લેટ રૂ. ૨૬,૭૩,૦૦૦માં ખરીદ્યો.

સૂચકાંક:

૨૦૦૨-૦૩ ..... ૪૪૭

૨૦૦૩-૦૪ ..... ૪૬૩

૨૦૧૪-૧૫ ..... ૧૦૨૪

આકારણી વર્ષ ૨૦૧૫-૧૬ માટે કલમ ૫૪-F મુજબ કરપાત્ર મૂડી નફો શોધો.

(ક) નીચેની માહિતી પરથી કુલ મૂલ્ય વર્ધિત વેરો, કુલ ટેક્ષ ક્રેડિટ (રિફંડ) અને પ સરકારને કેટલો વેરો મળે તે શોધો.

ઉત્પાદક પાર્થે કાચો માલ હર્ષ પાસેથી રૂ. ૮,૦૦૦નો માલ ખરીદ્યો. વેટનો દર ૧૦%, કેનલ પાસેથી રૂ. ૧૨,૦૦૦નો માલ ખરીદ્યો, વેટનો દર ૮%, હિરેન પાસેથી રૂ. ૩૨,૦૦૦નો માલ ખરીદ્યો, વેટનો દર ૮%

તેમણે તૈયાર માલનું ઉત્પાદન કરી જથ્થા બંધ વેપારીને રૂ. ૧,૨૦,૦૦૦માં વેચ્યો, વેટનો દર ૬%, ત્યારબાદ તેમણે છૂટક વેપારીઓને રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦માં વેચ્યો, વેટનો દર ૭%, છેવટે તે માલ ઉપભોક્તાને રૂ. ૨,૪૦,૦૦૦માં છૂટક વેપારીઓએ વેચ્યો, વેટનો દર ૮%

(ડ) શ્રી રાઘવની નીચેની માહિતી પરથી આ. વર્ષ ૨૦૧૫-૧૬ માટે કુલ કરપાત્ર પ આવક શોધો.

(૧) કાપડનાં ધંધામાંથી પ્રાપ્ત થયેલ નફો ..... રૂ. ૭,૫૦,૦૦૦

(૨) ઈલેક્ટ્રોનિક્સનાં ધંધાની ખોટ ..... રૂ. ૧,૫૦,૦૦૦

(૩) મકાન મિલકતની કરપાત્ર આવક ..... રૂ. ૮૦,૦૦૦

(૪) સરકારી ધંધાનો નફો ..... રૂ. ૧,૫૦,૦૦૦

(૫) શેર વેચાણનો ટૂંકાગાળાનો નફો ..... રૂ. ૬૦,૦૦૦

(૬) ઝવેરાત વેચાણનો લાંબાગાળાનો નફો ..... રૂ. ૭૫,૦૦૦

(૭) ડિબેન્ચર વેચાણની ટૂંકાગાળાની ખોટ ..... રૂ. ૩૦,૦૦૦

(૮) પા. વર્ષ ૨૦૧૩-૧૪નો નહિ સમાયેલ ઘસારો ..... રૂ. ૬૦,૦૦૦

(૯) પા. વર્ષ ૨૦૧૩-૧૪નું સરકારી ધંધાનું આગળ

ખેચેલ નુકસાન ..... રૂ. ૭૫,૦૦૦

(૧૦) પા. વર્ષ ૨૦૧૩-૧૪ની મકાન મિલકતની આવકના

શિર્ષક હેઠળની ખોટ ..... રૂ. ૬૦,૦૦૦

૨ શ્રુતિએ પાછલા વર્ષ ૨૦૧૪-૧૫ દરમ્યાન નીચે મુજબની મિલકતો વેચી હતી. ૨૦

મિલકતો	ખરીદ તારીખ	ખરીદ કિંમત (રૂ.)	વેચાણ કિંમત (રૂ.)
ભરૂચ શહેરમાં ફ્લેટ	૦૧-૦૬-૧૯૯૦	૨,૨૫,૦૦૦	૫૩,૪૬,૦૦૦
ટાટા પ્રા. લિ.નાં શેર	૦૧-૦૭-૧૯૮૦	૩૦,૦૦૦	૧૪,૭૦,૦૦૦
રૂચા પ્રા.લિ.નાં શેર	૦૧-૦૮-૧૯૯૨	૧,૨૯,૦૦૦	૨,૯૪,૦૦૦
P&T કંપનીનાં શેર	૦૧-૦૯-૧૯૯૩	૧,૬૩,૮૦૦	૭,૫૦,૦૦૦

ઉપરોક્ત રહેઠાણનો ફ્લેટ ખરીદ્યો ત્યારે ખરીદી ખર્ચ રૂ. ૨૨,૫૦૦ થયો હતો.

વર્ષ ૨૦૦૭-૦૮ દરમ્યાન ફ્લેટમાં બાંધકામ ખર્ચા રૂ. ૧,૪૪,૦૦૦ ચૂકવ્યા. ફક્ત P&T કંપનીનાં શેર STTને પાત્ર છે.

સૂચક આંક:

૧૯૮૧-૮૨	૧૦૦
૧૯૮૪-૮૫	૧૨૫
૧૯૯૦-૯૧	૧૮૨
૧૯૯૨-૯૩	૨૨૩
૧૯૯૩-૯૪	૨૪૪
૨૦૦૭-૦૮	૫૫૧
૨૦૧૪-૧૫	૧૦૨૪

ઉપરોક્ત મિલકતોનાં વેચાણ પછી વડોદરામાં રહેઠાણનું મકાન રૂ. ૩૮,૧૫,૨૫૦માં તથા NHAI નાં બોન્ડ રૂ. ૮,૩૧,૫૦૦નાં ખરીદ્યા.

આકારણી વર્ષ ૨૦૧૫-૧૬માટે કલમ ૫૪ અને કલમ ૫૪ EC મુજબ કરપાત્ર મૂડી નફો શોધો.

અથવા

૨ વેદ સ્મૃતિ લિ.નાં CEO તરીકે સેવા આપે છે. તેણે પાછલા વર્ષ ૨૦ ૨૦૧૪-૧૫માં વેચેલ મિલકતોની માહિતી નીચે મુજબ છે.

વિગત	ખરીદ તારીખ	ખરીદ કિંમત (રૂ.)	વેચાણ તારીખ	વેચાણકિંમત (રૂ.)
મુંબઈમાં રહેઠાણનું મકાન	૧-૦૨-૨૦૦૦	૩૧,૧૨,૦૦૦	૧૩-૦૧-૨૦૧૫	૨,૯૦,૦૦,૦૦૦
ભારતીય કંપનીના નોંધાયેલા શેર	૧-૦૫-૨૦૧૨	૨,૦૪,૪૮૦	૧૪-૦૨-૨૦૧૫	૪,૦૦,૦૦૦
ભારતીય કંપનીના નોંધાયેલ શેર	૦૧-૦૫-૨૦૧૪	૨,૦૦,૦૦૦	૧૪-૦૨-૨૦૧૫	૧,૫૦,૦૦૦
ઈકિવટી ઓરિએન્ટેડ ફંડનાં યુનિટ	૦૧-૦૫-૨૦૧૨	૬૮,૧૬૦	૧૪-૦૨-૨૦૧૫	૧,૩૦,૦૦૦
સરકારી કંપનીના ડિબેન્ચર	૦૧-૦૧-૨૦૧૦	૬૩,૨૦૦	૧૪-૦૨-૨૦૧૫	૧,૫૦,૦૦૦

વેદ દ્વારા રહેઠાણનાં મકાનના વેચાણમાંથી થયેલ મૂડી નફામાંથી નીચે મુજબનું
રોકાણ કર્યું હતું:

- (૧) તા. ૨૧-૦૫-૨૦૧૫નાં રોજ દિલ્હીમાં રહેઠાણના
મકાનની ખરીદી..... રૂ. ૭૦,૦૦,૦૦૦
- (૨) તા. ૧૪-૦૭-૨૦૧૫નાં રોજ સુરતમાં રહેઠાણનાં મકાનની
ખરીદી..... રૂ. ૫૦,૦૦,૦૦૦
- (૩) તા. ૨૦-૦૩-૨૦૧૫નાં રોજ NHAI દ્વારા માન્ય બોન્ડસની
ખરીદી..... રૂ. ૮૦,૦૦,૦૦૦
- (૪) તા. ૧૫-૦૫-૨૦૧૫નાં રોજ REC દ્વારા માન્ય બોન્ડસની
ખરીદી..... રૂ. ૬૦,૦૦,૦૦૦

સંબંધિત સૂચક આંક :

૧૯૯૯-૨૦૦૦	૩૮૯
૨૦૦૦-૨૦૦૧	૪૦૬
૨૦૦૯-૨૦૧૦	૬૩૨
૨૦૧૨-૨૦૧૩	૮૫૨
૨૦૧૪-૨૦૧૫	૧૦૨૪

આકારણી વર્ષ ૨૦૧૫-૧૬ માટે કરપાત્ર મૂડી નફો ગણો.

- ૩ તા. ૩૧-૦૩-૨૦૧૫નાં રોજ પૂરા થતા વર્ષનાં શ્રી પાર્થના નીચેના ૧૮
નફા-નુકસાન ખાતા પરથી આકારણી વર્ષ ૨૦૧૫-૧૬ માટે તેમની ધંધા-વ્યવસાયની
કરપાત્ર આવક શોધો

ઉધાર	નફા-નુકસાન ખાતું	જમા
	રૂ.	રૂ.
સામાન્ય ખર્ચા	૧૩,૪૦૦	કાયો નફો ૩,૧૫,૫૦૦
ઘાલખાધ	૨૨,૦૦૦	કમિશન ૮,૬૦૦
અગાઉથી ચૂકવેલ વેરો	૨,૦૦૦	બાંધધરી કમિશન ૩૭,૦૦૦
વીમો	૬૦૦	પરચુરણ આવક ૨,૫૦૦
કર્મચારી પગાર	૨૬,૦૦૦	ઘાલખાધ પરત ૧૧,૦૦૦
પાર્થનો પગાર	૫૧,૦૦૦	(અગાઉ મજરે મળેલ)
ઓવરડ્રાફ્ટનું વ્યાજ	૪,૦૦૦	ડિબેન્યર વ્યાજ
આવક-વેરો ચૂકવવા લીધેલ		ચોખ્ખી રકમ ૨૨,૫૦૦
લોન પર વ્યાજ	૪૨,૦૦૦	+ મૂળસ્થાનેથી
પાર્થની મૂડી પર વ્યાજ	૨૩,૦૦૦	કપાયેલ વેરો ૨,૫૦૦
ઘસારો	૪૮,૦૦૦	૨૫,૦૦૦
જાહેરાત ખર્ચ	૭,૦૦૦	બિનવેપારી કંપની
કર્મચારી માન્ય પ્રોવિડન્ટ		ડિપોઝીટનું વ્યાજ
ફંડમાં ફાળો	૧૩,૦૦૦	ચોખ્ખી રકમ ૧૧,૭૦૦
ચો. નફો	૧,૬૦,૬૦૦	+મૂળસ્થાનેથી
		કપાયેલ વેરો ૧,૩૦૦
	૪,૧૨,૬૦૦	૧૩,૦૦૦
		૪,૧૨,૬૦૦

વધારાની માહિતી :

- (૧) આવકવેરા ધારા અનુસાર માન્ય ઘસારો રૂ. ૩૭,૩૦૦ છે. જેમાં કાયમી સાઈન બોર્ડનો ઘસારો સમાયેલ છે.
- (૨) ઓફિસનાં સ્થળે લગાવેલ કાયમી સાઈન બોર્ડની પડતર કિંમત રૂ. ૩,૦૦૦ જાહેરાત ખર્ચમાં સમાયેલ છે.
- (૩) પાછલા વર્ષ દરમ્યાન મળેલ રૂ. ૪,૫૦૦ની આવક નફા-નુકસાન ખાતે નોંધાયેલ નથી.
- (૪) પોતાની જિંદગીના વીમા પોલીસી રૂ. ૭૦,૦૦૦ પર પાર્થ પ્રીમિયમ પેટે રૂ. ૬,૦૦૦ ચૂકવે છે.
- (૫) સામાન્ય ખર્ચામાં સમાવેશ થાય છે.
  - (અ) હમણાં જ અમેરિકાથી આવેલ પાર્થનાં મિત્રનાં સન્માનમાં રાખેલ પાર્ટી માટે રૂ. ૫૦૦ આપવામાં આવેલ છે.
  - (બ) રાજકીય પક્ષને અપાયેલ ફાળો રૂ. ૧,૦૦૦ છે.

અથવા

૩ આકારણી વર્ષ ૨૦૧૫-૧૬ માટેની Mr. Dની માહિતી નીચે મુજબ આપવામાં ૧૮ આવી છે.

૩૧-૦૩-૧૪નાં રોજ પૂરા થતા વર્ષનું નફા-નુકસાન ખાતું

	રૂ.		રૂ.
ઓફિસ ખર્ચા	૪૫,૦૦૦	કાયો નફો	૮,૦૩,૦૦૦
પરચુરણ ખર્ચા	૩૯,૦૦૦	પરચુરણ આવક	૧૧,૦૦૦
મનોરંજન ખર્ચા	૫,૦૦૦	ઘાલખાધપરત (અગાઉ મજરે ન મળેલ)	૭,૧૦૦
ઓડિટ ફી	૧૨,૦૦૦	કસ્ટમડ્યૂટી પરત (સરકાર પાસેથી)	
કાનુની ખર્ચા	૪,૦૦૦	(અગાઉ મજરે મળેલ)	૩૨,૫૦૦
મકાન વિસ્તરણ	૬,૦૦૦	પિતાજી પાસેથી મળેલ ભેટ	૪૩,૦૦૦
પ્લાન્ટ-મશીનરી ઘસારો	૨૩,૦૦૦		
સ્ટાફ-પગાર:			
પગાર	૪૩,૦૦૦		
બોનસ	૩૬,૦૦૦		
	૭૯,૦૦૦		
ફાળો:-			
માન્ય પ્રો.ફંડમાં	૧૫,૦૦૦		
સામાન્ય ગ્રેજ્યુ. ફંડ	૪,૦૦૦		
	૧૯,૦૦૦		
વેચાણ વેરો	૩૮,૦૦૦		
વેચાણવેરા જોગવાઈ	૨૫,૦૦૦		
વૈજ્ઞાનિક સંશોધન માટે માન્ય			
સંશોધન સંસ્થાને ચૂકવેલ	૧૯,૦૦૦		
ચો. નફો	૫,૮૨,૬૦૦		
	૮,૯૬,૬૦૦		૮,૯૬,૬૦૦

વધારાની માહિતી :

- (૧) નફા-નુકસાન ખાતામાં દર્શાવેલ રૂ. ૧૯,૦૦૦ વૈજ્ઞાનિક સંશોધન સંસ્થાને માન્ય પ્રાકૃતિક વૈજ્ઞાનિક સંશોધન માટે ચૂકવાયેલ તે Mr. Dનાં ધંધાને સંલગ્ન નથી પરંતુ Mr. Dએ રૂ. ૩૦,૦૦૦નો પ્લોટ જે વૈજ્ઞાનિક સંશોધન ચલાવવા ખરીદેલ તે, તેના ધંધા સાથે સંકળાયેલ છે. આ પ્લોટની પડતર કે તેનો ઘસારો નફા-નુકસાન ખાતે ઉધારેલ નથી.
- (૨) રૂ. ૩૬,૦૦૦નાં બોનસ પૈકી રૂ. ૪,૦૦૦ ૨૦૧૪-૧૫નાં વર્ષ દરમ્યાન અને રૂ. ૨૬,૦૦૦ તા. ૩૧-૦૭-૨૦૧૫નાં રોજ ચૂકવેલ છે. (જે આવક પર ચૂકવવા પાત્ર તારીખ છે.) બાકીનાં રૂ. ૬,૦૦૦ તા. ૧૧-૧૧-૨૦૧૫નાં રોજ ચૂકવેલ છે.
- (૩) આવકવેરા જોગવાઈ અનુસાર પ્લાન્ટ-મશીનરી અને મકાન વિસ્તરણનો ઘસારો રૂ. ૧૯,૦૦૦ છે.
- (૪) વેચાણવેરો રૂ. ૩૮,૦૦૦માં સમાયેલ છે. (અ) વેચાણવેરો મોડા ચૂકવવાનું વ્યાજ રૂ. ૧,૨૦૦ (બ) વેચાણવેરો ન ભરવાનો દંડ રૂ. ૧૦,૦૦૦.
- (૫) વેચાણવેરા જોગવાઈ જે ચૂકવવાના બાકી વેચાણવેરા અંગેની જવાબદારી છે, જે તા. ૧૦-૦૭-૨૦૧૫નાં રોજ ચૂકવી દીધી છે.
- (૬) સ્ટાફનાં પગારમાં રૂ. ૫,૦૦૦નો સમાવેશ થાય છે, જે ભૂતપૂર્વ કર્મચારીની વિધવાને આપેલ પેન્શનનાં છે.

આકારણી વર્ષ ૨૦૧૫-૧૬ માટે ધંધા-વ્યવસાયકની કરપાત્ર આવક નક્કી કરો.

૪ ભારતીય રહીશ શ્રી હિતેશની ૩૧માર્ચ-૨૦૧૫નાં પૂરા થતા પાછલા વર્ષની ૨૦ નીચે મુજબની આવકો છે.

ચૂકવનાર કંપનીનું નામ	ડિવિડન્ડ ક્લમ ૨(૨૨) (e) મુજબ છે	ડિવિડન્ડ જાહેર થયા તારીખ	કપાયેલ આવકવેરો (ક્લમ-૧૯૪) રૂ.	ચોખ્ખી રકમ ચૂકવેલ રૂ.	શેર માટે ઉછીની મૂડી પર કરદાતા દ્વારા ચૂકવાયેલ વ્યાજ (રૂ.)
A લિમિટેડ વિદેશી કંપની	ના	૧૫.૦૭.૧૪	NIL	૭૦,૦૦૦	૩,૦૦૦
B લિમિટેડ વિદેશી કંપની	ના	૦૧.૦૪.૧૪	NIL	૪૩,૦૦૦	૫૦,૦૦૦
C લિમિટેડ ભારતીય કંપની	ના	૩૧.૧૦.૧૪	NIL	૨,૫૦૦	૨,૦૦૦
D લિમિટેડ ભારતીય કંપની	હા	૦૧.૦૫.૧૪	૨,૦૦૦	૧૮,૦૦૦	૧૧,૦૦૦

પ્લાન્ટ-મશીનરી સાથે આપેલ કારખાનાનું ભાડું રૂ. ૩૦,૬૦૦
ભાડું વસુલ કરવાનો ખર્ચ: રૂ. ૪૦૦; કારખાના મકાનનું આગનાં વીમાનું
પ્રીમિયમ રૂ. ૬૦૦
પ્લાન્ટમશીનરીનું આગનાં વીમાનું પ્રીમિયમ રૂ. ૭૫૦
કારખાના મકાનનું સમારકામ રૂ. ૪,૬૦૦
કારખાના-મકાન, પ્લાન્ટ-મશીનરીનો ઘસારો રૂ. ૧૮,૬૦૦
લોટરીનું ઈનામ (તા. ૦૧-૧૨-૨૦૧૪) : ચો.રકમ રૂ. ૭૦,૦૦૦ તથા મૂળ સ્થાને
કપાયેલ વેરો રૂ. ૩૦,૦૦૦
પત્તાની રમતનું ઈનામ (કુલ) રૂ. ૧૩,૫૦૦ (કરવેરો કપાયેલ નથી)
જાપાન સરકારની જામીનગીરી પર વ્યાજ રૂ. ૩૦,૬૭૦
વર્ષ દરમ્યાન હિતેષને નીચે મુજબ ભેટ મળી હતી.

ભેટ કોની પાસેથી	ભેટની તારીખ	રકમ(રૂ.)
મિત્ર પાસેથી ભેટ	૨૦-૦૮-૨૦૧૪	૧,૦૦,૦૦૦
મિત્ર પાસેથી ભેટ	૧૦-૦૯-૨૦૧૪	૬૦,૦૦૦
ભાઈ પાસેથી ભેટ	૩૦-૧૨-૨૦૧૪	૯૦,૦૦૦
દાદા તરફથી ભેટ (વીલથી)	૦૧-૧૦-૨૦૧૪	૧,૪૦,૦૦૦
હિતેશના લગ્ન વખતે મિત્રો પાસેથી ભેટ	૧૦-૧૦-૨૦૧૪	૧,૩૫,૦૦૦
મિત્ર પાસેથી ભેટ	૨૦-૦૯-૨૦૧૪	૨૦,૦૦૦

આકારણી વર્ષ ૨૦૧૫-૧૬ માટે અન્ય સાધનની આવકનાં શિર્ષક હેઠળ
ઉપરોક્ત માહિતી પરથી કરપાત્ર આવક નક્કી કરો.

અથવા

- ૪ ધ્રુવની નીચેની માહિતી પરથી આ. વર્ષ ૨૦૧૫-૧૬ માટે અન્ય સાધનોની ૨૦
કરપાત્ર આવક શોધો.
- (૧) અમર લિ. કંપનીના કરમુક્ત ડિબેન્ચર્સનું મળેલ વ્યાજ રૂ. ૮૩,૮૪૬.૪૦
(TDS ૨૦.૬૦%)
- (૨) બાબર લિ. કંપનીનાં ૧૦ ટકાનાં રૂ. ૧૦,૫૬,૦૦૦નાં કરબાદ ડિબેન્ચર્સ
તા. ૦૧-૦૬-૧૪નાં રોજ ખરીદ્યા, જે તમામ તા.૦૧-૦૧-૧૫નાં રોજ વેચી
દીધા. વેચાણ ખર્ચ રૂ. ૬,૦૦૦ થયો. (TDS ૧૦.૩૦%)
- (૩) કોમલ લિ. કંપનીનાં કરમુક્ત ડિબેન્ચર્સનું મળેલ વ્યાજ રૂ. ૪૨૦૮.૨૦
(TDS ૨૦.૬૦%)
- (૪) ખુલાસા વિનાના ખર્ચા રૂ. ૧,૯૯,૩૮૦
- (૫) ફેમિલી પેન્શન મહિને રૂ. ૩,૩૦૦ લેખે મળ્યું.

- (દ) અમાન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડની એકત્રિત થયેલી રકમ રૂ. ૭,૦૦,૦૦૦ મળી. જેમાં માલિક અને કર્મચારી વચ્ચેનો હિસ્સો ૩:૨ પ્રમાણે હતો. માલિકે રૂ. ૩,૪૦,૮૦૦ ફાળો આપ્યો.
- (૭) મોટરદોડનું ઈનામ (નેટ) રૂ. ૧,૫૨,૦૨૦
- (૮) લોટરીનું ઈનામ (નેટ) રૂ. ૪,૧૪,૬૦૦
- (૯) રોયલ્ટી મળી (ગ્રોસ) રૂ. ૨૦,૦૦૦
- (૧૦) પ્લાન્ટ-મશીનરીના ભાડાની આવક મહિને રૂ. ૫,૫૦૦ લેખે મળી. તા. ૦૧-૦૪-૨૦૧૪નાં રોજ તેની ઘસારા બાદ કિંમત રૂ. ૨,૪૦,૦૦૦ હતી. માન્ય ઘસારાનો દર ૧૫% છે.
- (૧૧) પેટા ભાડે આપેલ મકાનનું ભાડું પેટા ભાડૂઆત પાસેથી મહિને રૂ. ૧૧,૦૦૦ લેખે મળ્યું. તેમણે મકાન-માલિકને મહિને રૂ. ૮,૫૦૦ લેખે ભાડું ચૂકવ્યું. કરપાત્ર જામીનગીરી ખરીદવા તા. ૦૧-૦૭-૨૦૧૪નાં રોજ ૬%નાં દરે રૂ. ૫૪,૮૦૦ની લોન લીધી. આકસ્મિક આવક પર TDSનો દર ૩૦.૯૦% છે. બધીજ જામીનગીરી પર વ્યાજ ૩૦મી જૂન અને ૩૧મી ડિસેમ્બરનાં રોજ મળે છે.

૫ વિસ્તારથી સમજાવો (કોઈપણ-બે)

૨૦

- (૧) હિસાબી નીતિઓનું પ્રગટીકરણ
- (૨) ઘસારાની હિસાબી નોંધ
- (૩) વેટ કાયદા મુજબ વેચાણ, વેચાણકિંમત અને વેપારી
- (૪) નુકસાન માંડી વાળવું - આગળ ખેંચી જવાની જોગવાઈઓ
- (૫) સંપત્તિવેરાની કલમ-૫ મુજબ કરમુક્ત મિલકતો અને ચૂકવવાનાં બાકી દેવાં.

ENGLISH VERSION

- Instructions :
- (1) As per the instruction No. 1 of page no. 1
  - (2) Q. No. 1 is compulsory.
  - (3) Figures indicate in the right show marks.
  - (4) Necessary calculation is the part of answer.

1 Give answer as per instruction :

- (a) For A.Y. 2015-16 determine the admissible amount 5
of depreciation from following information :
- (1) Written down value of Plant-Machinery as on 1.4.14
Rs. 2,50,000.
  - (2) Unabsorbed depreciation of above Plant-Machinery in
A.Y. 2014-15 is Rs. 9,000
  - (3) Rate of depreciation on Plant and Machinery - 30%
  - (4) Cost price of Plant Machinery purchased on 1-1-2015
is Rs. 1,60,000. (For this plant, rate of depreciation
is also 30%).
- (b) Shri Dhanjay purchased jewellery of Rs. 6,69,000 in 7
2002-03, and purchased land of Rs. 4,88,000 in 2003-04.
This jewellery sold on 01.05.2014 at Rs. 8,00,000 and
paid 1% brokerage. Land was sold out on 01.06.2014 at
Rs. 30,00,000 and paid 1% brokerage on that day he
had only one residential house.
On 01.07.2014 residential flat was purchased
Index Number
2002-03 – 447, 2003-04 – 463, 2014-15 – 1024
Find out taxable capital gain as per Sec. 54F for the
A.Y. 2015-16.
- (c) From the following details find out total 5
Value Added Tax (VAT), Tax Credit (Tax refund) and
the tax received by the government.
The manufacturer Parth purchased raw materials as under :
From Harsh goods of Rs. 8,000 the rate of VAT 10%
From Kenal, goods of Rs. 12,000 the rate of VAT 9%
From Hiren goods of Rs. 32,000 the rate of VAT 8%
He prepared the finished goods and sold it to wholeseller
at Rs. 1,20,000, the rate of VAT 6%.
Then the wholeseller sold it to the retailers at
Rs. 2,00,000, the rate of VAT 7%. The retailers sold it
to the consumers at Rs. 2,40,000, the rate of VAT 8%.

- (d) From the following details of Shree Raghav find out total taxable income for the A.Y. 2015.16. 5

Particulars	Rs.
(1) Profit from the business of clothes	7,50,000
(2) Loss in the business of electronics	1,50,000
(3) Taxable income from house property	90,000
(4) Profit of speculative business	1,50,000
(5) Short term capital gain from sales of shares	60,000
(6) Long term capital gain from sales of jewellery	75,000
(7) Short term cpaital loss from sales of debentures	30,000
(8) Un-absorbed depreciation of previous year 2013-14.....	60,000
(9) Carried forward loss from speculative business of previous year 2013-14	75,000
(10) Loss in house property of Previous Year	60,000

- 2** During the previous year 2014-15 Shruti sold the following **20** assets :

Assets	Date of Purchase	Purchase Price (Rs.)	Sales Price (Rs.)
Flat in Bharuch City	01.06.1990	2,25,000	53,46,000
Shares of Tata Pvt. Ltd.	01.07.1980	30,000	14,70,000
Shares of Rucha Pvt. Ltd	01.08.1992	1,29,000	2,94,000
Shares of P&T Co. Ltd.	01.09.1993	1,63,800	7,50,000

Purchase expenses was occurred of Rs. 22,500 when the above residential flat purchased. Construction expenses of Rs. 1,44,000 was paid for the flat during the year 2007-08.

Only shares of P&T Co is liable for STT.

Relevant Index No.

1981-82 : 100	1993-94 : 244
1984-85 : 125	2007-08 : 551
1990-91 : 182	2014-15 : 1024
1992-93 : 223	

After sales of above assets a residential house in Vadodara of Rs. 38,15,250 and Bond of NHAI of Rs. 8,31,500 was purchased.

Find out taxable capital gain as per Sec. 54 and Sec. 54 EC for the assessment year 2015-16.

OR

- 2** Ved working as a CEO with Smruti Ltd. furnishes the following particulars of assets sold by him during the previous year 2014-15. **20**

Particulars	Date of Purchase	Purchase Price (Rs.)	Date of Sale	Sales Price (Rs.)
Residential house in Mumbai	01.02.2000	31,12,000	13.01.2015	2,90,00,000
Listed shares of Indian Company	01.05.2012	2,04,480	14.02.2015	4,00,000
Unlisted shares of Indian Company	01.05.2014	2,00,000	14.02.2015	1,50,000
Units of equity oriented fund	01.05.2012	68,160	14.02.2015	1,30,000
Debentures of Govt. Company	01.01.2010	63,200	14.02.2015	1,50,000

Ved made the following investments out of the capital gains arising on sale of residential house :

- (1) Purchased a residential flat in Delhi on 21.05.2015 Rs. 70,00,000
- (2) Purchased a residential flat in Surat on 14.07.2015 Rs. 50,00,000
- (3) Eligible bonds issued by NHAI on 20.03.2015 Rs. 80,00,000
- (4) Eligible bonds issued by REC on 15.05.2015 Rs. 60,00,000

Relevant Index Number :

1999-2000.....	389	2012-2013	852
2000-2001.....	406	2014-2015	1024
2009-2010.....	632		

Compute taxable capital gains for the assessment year 2015-16.

- 3** From the profit and loss account of Shri Parth for year **18** ending 31st March 2015 ascertain his taxable income from business for the assessment year 2015-16.

Dr.	Profit and Loss Account		Cr.
	Rs.		Rs.
General Expenses	13,400	Gross Profit	3,15,500
Bad Debts	22,000	Commission	8,600
Advance Tax	2,000	Brokerage	37,000
Insurance	600	Sundry receipts	2,500
Salary of Staff	26,000	Bad Debt recovered	11,000
Salary to Parth	51,000	(earlier allowed as deduction)	
Interest on overdraft	4,000	Interest on debentures	
Interest on loan taken		Net amount 22,500	
for payment of incometax	42,000	+ T.D.S. <u>2,500</u>	25,000
Interest on capital of Parth	23,000	Interest on deposit with	
Depreciation	48,000	a company (non-trade)	
Advertisement Expenses	7,000	Net amount 11,700	
Contribution to employees'		+TDS <u>1,300</u>	13,000
recognised Providend Fund	13,000		
Net Profit	1,60,600		
	4,12,600		4,12,600

Other Information :

- (1) The amount of depreciation allowable is Rs. 37,300 as per the Income Tax rules. It includes depreciation on permanent sign board.
- (2) Advertisement expenses includes Rs. 3,000 being cost of permanent sign board fixed on office premises.
- (3) Income of Rs. 4,500, accrued during the previous year, is not recorded in the profit and loss account.
- (4) Parth pays Rs. 6,000 as premium on own Life Insurance Policy of Rs. 70,000.

(5) General expenses include :

- (a) Rs. 500 given to Parth for arranging a party in honour of a friend who has recently come from America.
- (b) Rs. 1000 being contribution to a political party.

OR

3 Mr. D furnishes the following information relevant for the assessment year 2015-16. 18

Profit and Loss Account for the year ending

Dr.	31.3.2014.	Cr.	
	Rs.	Rs.	
Office expenses	45,000	Gross Profit	8,03,000
Sundry expenses	39,000	Sundry receipts	11,000
Entertainment expenses	5,000	Bad debts recovered	
Audit Fees	12,000	(not allowed as deduction earlier)	7,100
Legal charges/expenses	4,000	Customs duties recovered	
Extension of building	6,000	from the Government (earlier	
Depreciation on		allowed as deduction)	32,500
Plant-Machinery	23,000	Gift received from father	43,000
Salary of Staff:			
Salary	43,000		
Bonus	<u>36,000</u>		
	79,000		
Contribution towards:			
Employee's			
recognised P.F.	15,000		
Unapproved			
gratuity fund	<u>4,000</u>		
	19,000		
Sales Tax	38,000		
Provision for Sales Tax	25,000		
Payment to an approved			
research association for			
carrying on scientific			
research	19,000		
Net profit	5,82,600		
	8,96,600		8,96,600

Other information :

- (1) As shown in the profit and loss account Rs. 19,000 is paid to a scientific research association for the purpose of carrying on approved scientific research in natural science, not related to the business of Mr. D. Besides Mr. D purchases a plot of Rs. 30,000 for the purpose of carrying on scientific research related to his business. Neither cost of plant nor depreciation thereon is debited to the Profit and Loss Account.
- (2) Out of bonus of Rs. 36,000, Rs. 4,000 is paid during 2014-15 and Rs. 26,000 is paid by July 31, 2015 (being the due date of furnishing return of income). The balance of Rs. 6,000 is, however, paid on 11.11.2015.
- (3) Depreciation on Plant and Machinery and extension of building as per income tax provision is Rs. 19,000.
- (4) Sales tax of Rs. 38,000 includes (a) interest for late payment of sales tax Rs. 1,200 (b) Penalty for evading sales tax Rs. 10,000.
- (5) Provision for sales tax represents on outstanding sales tax liability, which is, however, paid on 10.07.2015.
- (6) Salary to staff includes a payment of pension of Rs. 5,000 to the widow of a former employee.

Ascertain the taxable income from business/profession of Mr. D for the assessment year 2015-16.

- 4 Mr. Hitesh, a resident, submits the following particulars 20**
of his income for the previous year ending 31 March, 2015.

Dividend :

Name of Payer Company	Is it dividend under section 2(22) (e) ?	Date of dividend declared	Amount of tax deducted (sec-194) Rs.	Amount paid Rs.	Interest paid by assessee on capital borrowed to invest in shares Rs.
A Ltd. Foreign Company	No	15.07.14	NIL	70,000	3,000
B Ltd. Foreign Company	No	01.04.14	NIL	43,000	50,000
C Ltd. Indian Company	No	31.10.14	NIL	2,500	2,000
D Ltd. Indian Company	Yes	01.05.14	2,000	18,000	11,000

Rent from letting a factory along with plant and machinery Rs. 30,600.

Collection charges in respect of rent : Rs. 400; Fire Insurance Premium in respect of building : Rs. 600, Fire Insurance Premium in respect of Plant and Machinery : Rs. 750

Repairs in respect of building Rs. 4,600

Depreciation of building Plant-Machinery Rs. 18,600

Winnings from lottery on December 1, 2014;

Net Amount : Rs. 70,000 and tax deducted at source : Rs.30,000

Winnings from Card Games : Rs. 13,500 (gross) (tax not deducted)

Interest on securities issued by the Government of Japan : Rs. 30,670

During the previous year, Hitesh has received the following gifts :

Gift from whom	Date of Gift	Amount (Rs.)
Gift from a friend	20.08.2014	1,00,000
Gift from a friend	10.09.2014	60,000
Gift from a brother	30.12.2014	90,000
Gift from grandfather by Will	01.10.2014	1,40,000
Gift from friends at the time of marriage of Hitesh	10.10.2014	1,35,000
Gift from a friend	20.09.2014	20,000

Determine the income chargeable under the head “Income from other sources” for the assessment year 2015-16.

OR

4 From the following details of Mr. Dhruv, find out the **20** “taxable income from other sources” for the A.Y. 2015-16.

- (1) Rs. 83,846.40 as interest received on tax-free debentures of Amar Co. Ltd. (TDS 20.60%)
- (2) On 01.06.14 purchased 10% tax less debentures of Rs. 10,56,000 of Babar Co Ltd; which was sold on 01.01.2015. Rs. 6,000 paid as sales expenses (TDS 10.30%)
- (3) Rs. 4208.20 received as interest on tax-free debentures of Komal Co. Ltd. (TDS 20.60%)

- (4) Unexplained expenses Rs. 1,99,380.
- (5) Received Rs. 3,300 monthly as family pension.
- (6) He received Rs. 7,00,000 from unrecognised provident fund in which the share between employer and employee was as 3:2. The employer gave contribution of Rs. 3,40,800.
- (7) Winning from motor race (Net) Rs. 1,52,020.
- (8) Winning from Lottery (net) Rs. 4,14,600
- (9) Received Rs. 20,000 as royalty (gross)
- (10) He received Rs. 5,500 per month as rent of Plant-Machinery on 01.04.2014 its written down value was Rs. 2,40,000. Approved rate of depreciation is 15%.
- (11) He received Rs. 11,000 per month as sub-rent from sub-tenant. He paid Rs. 8,500 per month to the owner of the house.

On 01.07.2014 a loan of Rs. 54,800 was taken at the rate of 6% to purchase taxable securities. The rate of TDS on casual income is 30.90%. On all securities interest received on 30th June and 31st December.

- 5** Explain in detail : (any two) **20**
- (1) Disclosures of Accounting Policies
  - (2) Depreciation Accounting
  - (3) Sales, Selling price and dealer as per VAT Act.
  - (4) Provision for write off and carry forward of losses.
  - (5) According to Sec. 5 of Wealth Tax Act; exempted assets and debts owed.